

Ústav translatologie FFUK v Praze

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typologie posunů v překladech románů Santiaga Gamboya ze španělštiny do češtiny

Autorka: Bc. Eliška Michálková

Vedoucí práce: PhDr. Vanda Obdržálková, PhD.

Eliška Michálková si jako téma diplomové práce zvolila analýzu a porovnání dvou českých překladů románů současného kolumbijského autora Santiaga Gamboya. Samotnou volbu tématu lze hodnotit velmi pozitivně, protože současné latinskoamerické literatuře a zejména jejím překladům není v českém prostředí věnováno příliš pozornosti. Vzhledem k tomu autorka v první kapitole předkládá charakteristiku Gamboova stylu, zařazuje ho do kontextu kolumbijské literatury a stručně popisuje genezi obou analyzovaných románů. Druhá kapitola se pak věnuje kritickým reakcím na obě díla ve španělsky mluvících zemích a v Česku. Třetí kapitola se soustředí na vznik obou překladů a obsahuje i rozhovory s oběma překladateli a jednou z redaktorek. Stěžejní čtvrtá kapitola je věnována vlastní analýze obou překladů se zaměřením na překladatelské posuny s cílem charakterizovat hlavní rysy překladatelské metody obou překladatelů. Ty se potom autorka pokouší shrnout v kapitol páté a šesté.

Obsah práce je celkově vyhovující a všechny kapitoly mají své opodstatnění, nicméně bych ocenila větší propojení jednotlivých částí a poněkud podrobnější pohled na jednotlivá podtémata. Například první kapitola převážně vypráví děj obou románů, literární analýza není příliš podrobná a není v ní jasně patrné, které myšlenky autorka čerpá ze sekundárních zdrojů a které jsou její vlastní. Podobně druhá kapitola je v podstatě jen souborem citací z jednotlivých recenzí. Tyto citace jsou ponechány v originále a doplněny autorčíným překladem, který bohužel není vždy zcela přesný (viz např. str. 11, kde je spojení „conciencia de grupo“ přeloženo jako „skupinová souhra“). Třetí kapitola obsahuje zajímavé rozhovory s osobnostmi, které se na překladu přímo podílely, avšak jejich potenciál není plně využit a otázky poněkud kloužou po povrchu. Bývalo by bylo přínosnější, kdyby autorka tyto rozhovory provedla až po dokončení základní analýzy překladů, aby mohla zahrnout například dotazy na konkrétní strategie a řešení. Na druhou stranu však tato kapitola přináší cenné informace o dvou zástupcích mladší generaci překladatelů ze španělštiny a vzniku obou překladů.

Kapitola čtvrtá představuje z hlediska cílů práce její páteřní část. V úvodu autorka uvádí, že analýza bude vycházet z koncepce A. Popoviče, nicméně v popisu jednotlivých příkladů používá i další pojmy převzaté od jiných autorů (případně formulované přímo autorkou), které nikde nedefinuje, tj. postrádám přesnější vymezení jednotlivých analyzovaných problémů. Přehled a popis jednotlivých příkladů má poněkud rozkolísanou úroveň, některé z posunů, které autorka rozebírá a hodnotí negativně, jsou diskutabilní, nebo z hlediska celého díla spíše marginální, a o překladatelské metodě toho až tak mnoho nevyprávějí. Jiné příklady jsou ovšem dobře zvolené a výstižné. Některé pasáže působí poněkud zmateně, jako by autorka nevěděla, kam daný problém přesně zařadit. Samostatné téma představuje otázka převodu hovorové a expresivní mluvy jedné z postav románu *Necropolis*. Zde by opět bylo záhodno podívat se na tuto problematiku v širším kontextu a uvést odkazy na teoretické práce věnované tomuto tématu.

V závěrečných kapitolách autorka poměrně výstižně shrnuje hlavní charakteristiky obou překladů, ačkoli v některých částech jsou její závěry poněkud banální a některé myšlenky se opakují. Opět chybí pohled z širší perspektivy, návaznost na teoretickou literaturu a případně na předchozí kapitoly, rozhovory, atd.

Diplomová práce obecně plní cíle, které si autorka vytyčila v úvodu, ale zároveň vykazuje některé nedostatky popsané v předchozích odstavcích. Za nejzávažnější považuji ne zcela dostatečnou práci se sekundární literaturou (zejména v oblasti teorie překladu), která se odráží v nejrůznějších terminologických a jiných nepřesnostech v překladatelské analýze. Proto práci doporučuji k obhajobě s hodnocením velmi dobře.

Diskuse by se mohla zaměřit na zvolenou metodu analýzy, vymezení jednotlivých posunů či spíše „překladatelských problémů“ a otázku převodu hovorových a expresivních prvků.

V Praze dne 6. 9. 2015

PhDr. Vanda Obdržálková, Ph.D.

vedoucí práce